

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2014. július 8.)****az Egyesült Királyság 2014. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi az Egyesült Királyság 2014. évi konvergenciaprogramját**

(2014/C 247/26)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta a Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és a foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyekre intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.
- (2) A Tanács a Bizottság javaslatai alapján 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot ⁽³⁾, amelyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.
- (3) A tagállamok állam-, illetve kormányfői 2012. június 29-én elfogadták a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumot, amely koherens keretet teremt a minden lehetséges ösztönzőt, jogi és szakpolitikai eszközt felhasználó tagállami, uniós és euróövezeti tevékenységek számára. Döntöttek a tagállami szinten megvalósítandó intézkedésekről, és kifejezték teljes körű elkötelezettségüket az „Európa 2020” stratégia céljainak megvalósítása és az országspecifikus ajánlások végrehajtása iránt.
- (4) A Tanács 2013. július 9-én ajánlást ⁽⁴⁾ fogadott el az Egyesült Királyság 2013. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte az Egyesült Királyság 2012/2013-tól 2017/2018-ig tartó időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ A tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó 2014-es iránymutatásokról szóló, 2014. május 6-i 2014/322/EU tanácsi határozat (HL L 165., 2014.6.4., 49. o.) alapján 2014-re is érvényben marad.

⁽⁴⁾ HL C 217., 2013.7.30., 93. o.

- (5) A Bizottság 2013. november 13-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2014. évi európai szemeszterét. Ugyanezen a napon a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben az Egyesült Királyságot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (6) Az Európai Tanács 2013. december 20-án elfogadta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás rendes feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közgazdátást.
- (7) A Bizottság 2014. március 5-én az 1176/2011/EU rendelet 5. cikkének megfelelően közzétette az Egyesült Királyságra vonatkozó részletes vizsgálat eredményeit. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Egyesült Királyságban továbbra is makrogazdasági egyensúlyhiány tapasztalható, amely nyomon követést és szakpolitikai intézkedéseket tesz szükségessé. Mindenekelőtt a háztartások adósságállománya terén történt (a magas jelzálog-hitelállományhoz és az ingatlanpiac strukturális sajátosságaihoz kapcsolódó) változások, valamint az exportpiaci részesedések kedvezőtlen alakulása igényel továbbra is figyelmet. Az ingatlanszektorban tapasztalható kockázatok az alábbiakra vonatkoznak: a lakóingatlanok tartós strukturális alulkínálata, alapvető kínálati korlátok (különösen Londonban), a növekvő keresleti oldalra viszonylag lassan reagáló kínálati oldal, aminek következtében továbbra is emelkednek az ingatlanárak (különösen Londonban és az ország dél-keleti részén), és aminek következtében a vásárlók magas jelzálog-hiteleket kényszerülnek felvenni. A exportpiaci részesedések csökkenése rövid távon valószínűleg nem jár kockázatokkal, ugyanakkor a folyó fizetési mérleg hiányával együtt még mindig strukturális kihívásokra utal. Utóbbiak a készségihányal és az infrastruktúrális hiányosságokkal kapcsolatosak. Az előrejelzések szerint az államháztartást illetően az Egyesült Királyság nem tud majd meg megfelelni a Tanács által a túlzott hiány kiigazítására kitűzött határidőnek, és az átlagos éves kiigazítás sem éri el a Tanács ajánlásában szereplő szintet.
- (8) 2014. április 30-án az Egyesült Királyság benyújtotta 2014. évi nemzeti reformprogramját és 2014. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (9) Az egyes, Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről szóló (15.) jegyzőkönyv 4. pontja értelmében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (1) bekezdésében előírt, a túlzott államháztartási hiány elkerülésére vonatkozó kötelezettség nem vonatkozik az Egyesült Királyságra. Az említett jegyzőkönyv 5. pontja kimondja, hogy az Egyesült Királyság törekszik a túlzott költségvetési hiány elkerülésére. A Tanács 2008. július 8-án az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkének (6) bekezdésével összhangban megállapította, hogy az Egyesült Királyságban túlzott hiány áll fenn.
- (10) A 2014. évi konvergenciaprogramban felvázolt költségvetési stratégia célja a ciklikusan kiigazított folyó költségvetés egyensúlyának megvalósítása egy ötéves gördülő időszak végére (amely jelenleg 2018–2019-ig tart). A konvergenciaprogram nem tartalmaz a Stabilitási és Növekedési Paktumban előirányzott középtávú célt. Becslések szerint a GDP-arányos államháztartási hiány a 2009–2010-ben tapasztalt 11,4%-os csúcs után 2014–2015-ben 5,0% körül alakul. Mindez nem felel meg a Tanács által a túlzott hiány megszüntetésére kitűzött határidőnek. A program szerint az Egyesült Királyság a túlzott hiányt 2016–2017-ben tudja korrigálni a GDP 2,4%-ára, ez kétéves késést jelent a Tanács által megállapított határidőhöz képest. A konvergenciaprogram az (újraszámított) strukturális államháztartási hiány 0,3 százalékpontos javulását vetíti előre, a hiány így 2014–2015-ben a GDP 4,4%-ának felel meg. A költségvetési tervek nem elégségesek a túlzott hiány kiigazításához szükséges, ajánlott átlagos éves kiigazítás végrehajtásához. A jövőre nézve a konvergenciaprogram az (újraszámított) strukturális egyenleg tekintetében 2015–2016-ban 0,8 százalékpontos, 2016–2017-ben pedig 1,3 százalékpontos éves javulást helyez kilátásba. Összességében tehát a konvergenciaprogram csak részben felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktumban szereplő követelményeknek.
- (11) A konszolidáció mostanáig főként kiadáscsökkentés révén valósult meg, így mérlegelni lehetne az adóalap kiszélesítésében rejlő bevétel-növelési lehetőségeket. Az Egyesült Királyságban – különösen a közvetett adók körében – magas a be nem szedett adók szintje. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2015–2016-ban először 93,1%-ra fog nőni, majd 2018–2019-ben 86,6%-ra esik vissza. Az Egyesült Királyságnak a konvergenciaprogramban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági

forгатókönyve megalapozott. A költségvetési előrejelzésekkel kapcsolatban a potenciális kockázatok oka a vártnál alacsonyabb növekedés, amely a háztartások fogyasztását fékező alacsony bérekre és a beruházást akadályozó bizonytalanságra vezethető vissza. Mindazonáltal, az előrejelzések összhangban állnak a Bizottság szolgálatainak 2014. évi tavaszi előrejelzésével, amely szintén nem irányozza elő a túlzott hiány Tanács által megállapított határidőig történő kiigazítását. Ezen túlmenően, a Bizottság előrejelzése alapján a (korrigált) strukturális egyenleg-változás 2010–2014 között évente átlagosan a GDP 0,6%-ával marad az előírt szint alatt, és előreláthatólag 2015-ben is alacsonyabb lesz annál. A Tanács a konvergenciaprogramnak és a bizottsági előrejelzésnek az 1466/97/EK rendelet értelmében általa végzett értékelése alapján úgy véli, hogy a túlzotthiány-eljárás keretében tett ajánlás teljesítéséhez további intézkedések szükségesek.

- (12) Az Egyesült Királyság az ingatlanpiac vonatkozásában keresleti és a kínálati oldalon is hozott intézkedéseket. Az újjépítésű ingatlanok terén ugyan nőtt a kínálat, de továbbra is alacsony, és jóval a kereslet alatt maradt. Mindez az alacsony kamatokkal és a könnyített jelzáloghitel-feltételekkel (pl. magasabb hitel/jövedelem arány) együtt az Egyesült Királyság bizonyos részein, különösképpen Londonban az ingatlanárak emelkedését okozta. A kínálati oldalon mutatkozó hiány hosszú ideje tartó strukturális jelenségnek számít, és valószínűleg középtávon is érezteti majd magát. Az ingatlankínálat további növeléséhez intézkedésekre van szükség; helyi szinten meg kell teremteni a kínálat növelését célzó megfelelő ösztönzőket. A hatóságoknak a továbbiakban is figyelemmel kell kísérniük az ingatlanárakat és a jelzálog-eladósodást, illetve – amennyiben szükségesnek tartják – készen kell állniuk megfelelő intézkedések bevezetésére, többek között a „Help to Buy 2” (hitelgarancia) program kiigazítására. A pénzügypolitikai bizottságnak fokoznia kell az ingatlan-szektorra vonatkozó makroprudenciális szabályozás alkalmazásának és hatásának az átláthatóságát, amellyel kezelhető lenne az ingatlanárak túlzott emelkedése és a jelzálog-eladósodás növekedése. Az ingatlanpiaci torzulások enyhítése érdekében mérlegelni kellene az ingatlan- és vagyonadó reformját.
- (13) Az Egyesült Királyság töretlenül foglalkozik a munkanélküliség és az alulfoglalkoztatottság, valamint az ifjúsági munkanélküliséghez kapcsolódó konkrét problémák támasztotta kihívások kezelésével. Fontos kihívásnak számít, hogy a fiatalok rendelkezzenek a munkaerőpiac által követelt készségekkel és szakmai tapasztalattal, illetve növekedjen a kínálat a tanulószereződéses gyakorlati képzések területén. Ezzel is magyarázható, hogy a „Youth Contract” elnevezésű program keretében nyújtott bértámogatások igénybevétele a tervezettnél alacsonyabb volt. A munkaerőpiac strukturális munkaerőhiánnyal küszködik; a hatóságok munkaerő-átképzéssel próbálják kezelni mind a munkanélküliséget, mind pedig a magas szakképzettséggel és műszaki szakképzettséggel rendelkező munkavállalók hiányát. Bár történtek erőfeszítések a gyakornoki programok minőségének javítására, e téren többet kell tenni. Emellett a képzések rendszerére továbbra is nagyon összetett, illetve az általános elismerés és a munkaadók magasabb szintű részvétele érdekében egyszerűsítésre szorul.
- (14) A hatóságok dolgoznak a munkavállalás ösztönzésének gyenge voltából fakadó problémán, különösen a szociális ellátásban részesülők esetében a „Universal Credit” elnevezésű program bevezetésével; a program lehetővé teszi a munkába visszatérők számára, hogy az eddigieknél nagyobb részt tarthassanak meg a szociális juttatásokból. Bár a Universal Credit pozitív hatással lehet a foglalkoztatásra, sok múlik majd a hatékony végrehajtáson és a támogató szolgáltatásokon, többek között az egyéb juttatásokkal való interakción. A munkába való visszatérés középpontba helyezését tükrözi az is, hogy a munkaképes korúaknak járó juttatás és adókedvezmény éves kiigazítását 2016-ig 1%-ra korlátozták.
- (15) Az Egyesült Királyság a jó minőségű, megfizethető gyermekgondozási lehetőségekhez való hozzáférés javításával folyamatosan kezeli a gyermekek foglalkoztatásának növelése által támasztott kihívást. A bevezetésre kerülő programok célja továbbra is az, hogy – a különböző keresetszinteket figyelembe véve – a részmunkaidőben és a teljes munkaidőben dolgozó szülők számára egyaránt megfizethető gyermekgondozási szolgáltatásokat biztosítsanak. A gyermekgondozás költsége továbbra is a legmagasabbak között van az Unión belül, ami különösen a második keresőknek és az egyedülálló szülőknek jelent problémát.
- (16) Ami a finanszírozáshoz való hozzáférést illeti, 2013-ban javultak ugyan a hitelpiaci feltételek, a hitelek növekedésének üteme azonban lassú maradt, és több időre van ahhoz szükség, hogy kiderüljön, hogy a jelenlegi politikák sikeresnek bizonyulnak-e. A kvv-k finanszírozáshoz való hozzájárítása különös kihívást jelent. Míg a nagyvállalkozások közvetlenül a bankközi hitelpiacokról juthatnak finanszírozáshoz

és igénybe vehetik az Egyesült Királyság fejlett pénzügyi szolgáltatási kínálatát, addig a kkv-k elsősorban a bankokhoz fordulnak külső finanszírozásért. A bankszektorban fennálló versennyel kapcsolatosan tett tavalyi ajánlást illetően jelentős előrelépésnek számít az új bankok (challenger banks) létrehozása (ennek egyik példája a TSB, amely azonban még nem teljesen független).

- (17) 2013 decemberében az Egyesült Királyság aktualizált nemzeti infrastrukturális tervet tett közzé az infrastruktúrák tervezésének, támogatásának, finanszírozásának és kivitelezésének hosszú távú és stratégiai megközelítéséről. E terv 2020-ig és azt követően összesen 375 milliárd GBP (megközelítőleg 460 milliárd EUR) összegű előreteljesítő tőkebefektetést vázol fel. Ennek jelentős részét (340 milliárd GBP, vagyis mintegy 420 milliárd EUR összeget) az energetikai és közlekedési ágazatba kívánják beruházni. A finanszírozás kb. háromnegyede előreláthatólag magánforrásból, míg a fennmaradó része állami eszközökből származna. A terv hasznos kezdeményezésnek tűnik, ugyanakkor továbbra is kétségek merülnek fel a finanszírozás magánszektorbeli részével, a szabályozási biztonsággal és az építési engedélyek kellő időben történő kiállításával kapcsolatban. A finanszírozási és végrehajtási kockázatok enyhítéséhez szigorú mechanizmusra van szükség, és ezzel párhuzamosan biztosítani kell az infrastruktúrához kötődő becsült és tényleges kiadást.
- (18) Az európai szemeszterrel összefüggésben a Bizottság elvégezte az Egyesült Királyság gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, értékelte a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot. A Bizottság értékelte a nemzeti reformprogramot és a konvergenciaprogramot. Figyelembe vette nemcsak a programoknak az Egyesült Királyság fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–6. ajánlás tükrözi a Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait.
- (19) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta az Egyesült Királyság konvergenciaprogramját, és az arról alkotott véleményét⁽¹⁾ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (20) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a konvergenciaprogramot. Az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlását az alábbi 2., 3., 5. és 6. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy az Egyesült Királyság 2014–2015-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Erősítse meg a költségvetési stratégiát, törekedve arra, hogy a túlzotthiány-eljárás keretében tett tanácsi ajánlással összhangban fenntartható módon korrigálja a túlzott hiányt. Hajtson végre differenciált és növekedést elősegítő költségvetési megszorítást azáltal, hogy előtérbe helyezi a tőkekiadásokat. A költségvetési konszolidáció támogatása érdekében mérlegelje az adóalap kiszélesítésében rejlő bevételnövelési lehetőségeket. Az áruk és szolgáltatások exportja növekedésének érdekében, kezelje az infrastruktúrák területén fennálló strukturális szűk keresztmetszeteket, a strukturális munkaerőhiányt és a kkv-k finanszírozáshoz való hozzájárását.
2. A Bank of England pénzügypolitikai bizottsága fokozza az ingatlan-szektorra vonatkozó makroprudenciális szabályozás alkalmazásának és hatásának az átláthatóságát. Fogantósítson olyan intézkedéseket, amelyek alkalmasak az ingatlanárak gyors emelkedésének a kezelésére az Egyesült Királyságnak a gazdasági növekedés jelentős részéért felelős területein (különösen Londonban), és enyhítse a nagyarányú jelzálog-eladósodottsággal kapcsolatos kockázatokat. Kísérje figyelemmel a „Help to Buy 2” (hitelgarancia) programot és szükség esetén igazítsa ki a programot. Az ingatlanpiaci torzulások enyhítése érdekében mérlegelje az ingatlan- és vagyonadó reformjának lehetőségét. Hozzon további intézkedéseket az ingatlanpiaci kínálat növelésére.
3. Tartsa fenn a Youth Contract keretében tett kötelezettségvállalásokat, különösen a munkaadói igényeknek megfelelő készségek javítása révén. A fejlettebb és magasabb szintű készségfejlesztés, valamint a tanulószereződéses gyakorlati képzés kínálatának kibővítése révén helyezze középpontba a strukturális munkaerőhiány kezelését és így módon biztosítsa a munkaadói szerepvállalást. Csökkentse a gyenge alapkészségekkel rendelkező fiatalok számát.

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

4. Tegyen további erőfeszítéseket az alacsony jövedelmű háztartásokban uralkodó gyermekszegénység visszaszorítására annak biztosítása révén, hogy a Universal Credit és egyéb jóléti reformok a munkavállalás egyértelműbb ösztönzésével és világosabb támogató szolgáltatásokkal megfelelő ellátást biztosítsanak. Javítson a megfizethető minőségi gyermekgondozási lehetőségekhez való hozzáféréseken.
5. Tegyen további lépéseket annak érdekében, hogy a kkv-k számára elérhetőbbé váljon a banki és nem banki finanszírozás. Biztosítsa a Business Bank hatékony működését és támogassa az új bankok (challenger banks) fokozott jelenlétét.
6. Kövesse nyomon a nemzeti infrastrukturális tervet, amelynek során növelje a tervezési folyamatok előrejelezhetőségét, továbbá teremtsen világos helyzetet a finanszírozási kötelezettségvállalásokat illetően. Biztosítson átláthatóságot és elszámoltathatóságot, azáltal, hogy a nemzeti infrastrukturális tervről következetes és aktuális információt szolgáltat.

Kelt Brüsszelben, 2014. július 8-án.

a Tanács részéről

az elnök

P. C. PADOAN
